

Motion till riksdagen 2025/26:1080

av Sofia Skönnbrink (S)

Inkluderande av TBE-vaccin i det nationella vaccinationsprogrammet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för att inkludera vaccin mot fästingburen encefalit (TBE) i det nationella vaccinationsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fästingburen encefalit (TBE) är en allvarlig virussjukdom som kan orsaka hjärnhinneinflammation, hjärninflammation och i vissa fall bestående neurologiska skador. Sjukdomen saknar botemedel och kan endast förebyggas genom vaccination.

Antalet rapporterade TBE-fall i Sverige har ökat kraftigt de senaste decennierna. Klimatförändringarna bidrar till längre fästingsäsonger och mildare vintrar, vilket gör att fästingpopulationen växer och riskområdena breder ut sig allt längre norrut och inåt landet. Sjukdomen, som tidigare främst förekom i delar av östra och södra Sverige, rapporteras nu från stora delar av landet.

Trots att TBE blir vanligare omfattas vaccinet inte av det nationella vaccinationsprogrammet. Kostnaden faller därmed helt på individen, vilket innebär en betydande ekonomisk börda – särskilt för barnfamiljer. För en familj med två vuxna och två barn kan den initiala grundvaccineringen kosta flera tusen kronor, och därefter krävs regelbundna påfyllnadsdoser. För många hushåll i låg- och medelinkomstgrupper är detta en omöjlig utgift, även om de bor i högriskområden. På så sätt har TBE-vaccin blivit en klassfråga.

Tillgången till vaccin varierar dessutom mellan regionerna. Vissa erbjuder subventioner eller kostnadsfritt vaccin för utvalda grupper, medan andra inte gör det alls. Denna ojämlikhet riskerar att förstärka de redan växande hälsoklyftorna i landet.

Mot bakgrund av sjukdomens ökande spridning, klimatförändringarnas påverkan och de socioekonomiska skillnaderna i tillgången till vaccin finns starka skäl att utreda ett

införande av TBE-vaccin i det nationella vaccinationsprogrammet. Det skulle bidra till en mer jämlik folkhälsa, minska sjukdomsördan och ge ett effektivt skydd till fler, oavsett bostadsort eller inkomst.

Sofia Skönnbrink (S)